

TARTALOM

ELŐSZÓ	9
------------------	---

FODOR ATTILA: HIEDELMEK EGY ARANYOSRÁKOSI ASSZONY ÉLETTÖRTÉNETÉBEN 11

Bevezető	11
1. A kutatásról és a gyűjtésről.	11
2. A faluról	13
3. Életpálya és élettörténet	13
3. 1. Sz. mint reális személy.	14
3. 2. Sz. és a hozzá kapcsolódó hiedelemképzetek	18
4. A kuruzslást végrehajtó személy és technikái	22
Következtetések	33
Adattár	34
Melléklet	67
Adatközlők jegyzéke	67
Szójegyzék	67
Helynévjegyzék.	70

SALÁNKI-FAZEKAS ÉVA: EGY BERETTYÓSZÉPLAKI CIGÁNYASSZONY HIEDELMEI. 71

Bevezető	71
1. A településről	71
2. A beszélgetés körülményei.	75
3. Az adatközlő.	77
4. V. A. hiedelmei.	79
4.1. Emberfeletti erejű személyek.	79
4.1.1. Boszorkány	79
4.1.2. Román pap, tudós.	80
4.2. Természetfeletti lények	82
4.2.1. Kincsőrző kígyó és sárkány	82
4.2.2. Lidérc.	83
4.2.3. Természeti démonok	84
4.2.4. Tisztátalan	85
4.2.5. Visszajáró halott	86

4.3. Állatok	90
4.3.1. Gőte	91
4.3.2. Kígyó	91
4.3.3. Tücsök	92
4.4. Mágia.	93
4.4.1. Az egyéni boldogulás mágiája	93
4.4.1.a. Anyagi haszon szerzése	93
4.4.1.b. Szerelmi varázslás	93
4.4.1.c. Az egészség biztosítása	95
4.4.2. Rontás	96
4.4.3. A háztartás mágiája.	97
4.4.4. Egyéb mágikus tudás	98
5. A hiedelmek szerepe V. A. életében	99
Összegzés.	102
Adattár	103
A közlésről	103
Melléklet	176
Szójegyzék	176
Helynévjegyzék.	177

SALLÓ SZILÁRD: RONTÓK, JÓSONK ÉS GYÓGYÍTÓK

A GYIMESÉKBEN	179
Bevezető	179
1. A településről	179
2. A Gyimesekben előforduló boszorkánytípusok	180
2.1. A fermekás	181
2.1.1. A béka mint a fermekás segítője	181
2.2. A gurucsás	182
2.3. A szépasszonyok	183
2.3.1. A szépasszonyok tevékenységi köre.	183
2.3.2. A szépasszonyok megjelenési alakja	183
2.3.3. A szépasszonyok mint szerelmi rontások okozói	184
2.4. Boszorkányos asszonyok Gyimesfelsőlokon	184
2.4.1. D.-né, a falu egykori boszorkánya	185
2.4.2. B. T. mint boszorkányos asszony	186
3. A boszorkány tudományának a megszerzése/átadása	187
4. Rontásformák	188
4.1 Állatokra (tehénre) irányuló rontás	188
4.1.1. Nyomfelvétellel való rontás.	188

4.2. Az egyénre irányuló rontások	190
4.2.1. A földön elhelyezett tárggyal való rontás, csinálmány	190
4.2.2. Az urszita típusú rontás	191
4.2.3. Az átok mint rontási technika	192
4.2.4. A böjt mint lehetséges rontástípus	192
5. A jóslás	193
5.1. A jósök/jósasszonyok, avagy a rontás helyreállítói	193
5.2. Tevékenységi helyük	194
5.3. Egy egyén jóskhoz való viszonyulása	195
6. Egy borospataki kenőasszony, P. G. gyógyító tevékenysége	198
7. A hiedelmek beépülése az egyén biográfiájába	203
Következtetések	206
Adattár	208
Mellékletek	261
Adatközlők jegyzéke	261
Szójegyzék	261
Helynévjegyzék	263

KESZEG VILMOS: A HIEDELMEK

PRAGMATIKAI KUTATÁSÁNAK IRÁNYZATA ÉS EREDMÉNYEI	265
1. Az ősvallás, a mitológia rekonstruálása	265
2. A nyelvi-textuális-műfaji aspektusok vizsgálata	267
3. A hiedelmek pragmatikai vizsgálata	269
Rontók, gyógyítók, jósök, látók: a hiedelem specialistái	270
A hiedelem biografikus funkciói	273
A hiedelemről való beszélés: kontextusok, helyzetek, célok, stratégiák	279
Irodalom	289

A ROMÁNIAI MAGYAR HIEDELMEK KUTATÁSA

VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA. Összeállította: Czégényi Dóra	301
Tárgymutató	373
Rezumat	376
Summary	377
Képmelléklet	379
Hangfelvételek jegyzéke	397
A DVD-n hallható hangfelvételek jegyzéke	397